

Ewaluacja wewnętrzna szkoły
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4
im. ks. J.Popiełuszki
w Piotrkowie Trybunalskim
2015 / 2016

Obszar ewaluacji

I - Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły

Obiekt ewaluacji

Czytelnictwo, działania szkoły w zakresie rozwijania kompetencji czytelniczych oraz upowszechniania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Cele i zakres ewaluacji

- zebranie informacji odnośnie poziomu czytelnictwa w szkole
- ustalenie, jakie należy podjąć działania w celu podniesienia kompetencji czytelniczych uczniów
- opracowanie systemu działań motywujących uczniów do korzystania z zasobów bibliotecznych

Wymaganie

W szkole analizowane jest czytelnictwo wśród uczniów

Zespół ewaluacyjny

Maria Kubiak – nauczyciel bibliotekarz

Magdalena Rol – nauczyciel języka polskiego

Edyta Świdorska – nauczyciel języka polskiego

Marta Wolska – nauczyciel języka polskiego

Harmonogram ewaluacji

Termin	Czynności
02.10.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie pytań kluczowych, zakresu ewaluacji;
30.10.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzenie planu badań przez Dyrektora szkoły
27.11.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie narzędzi badawczych;
31.11.2015.- 31.05.2016.	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie badań
1.06. - 17.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • analiza wyników badań
20.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie raportu
23.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie raportu Dyrektorowi szkoły
24.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja raportu Radzie Pedagogicznej

Pytania kluczowe

Jaki jest poziom czytelnictwa wśród uczniów klas technikum i szkoły zawodowej?

Jakie są główne czynniki wpływające na stan czytelnictwa uczniów?

Jakie działania podejmuje szkoła, a w szczególności biblioteka, w celu upowszechniania czytelnictwa oraz rozwijania kompetencji czytelniczych?

Opis metod i narzędzi badawczych wykorzystanych przy ewaluacji

ankieta kierowana do uczniów

analiza stanu czytelnictwa w oparciu o dzienniki biblioteki szkolnej z ostatnich dwóch lat

Spis treści

Część I

Wyniki badań czytelnictwa w roku szkolnym 2015/16	4
---	---

Część II

Wnioski

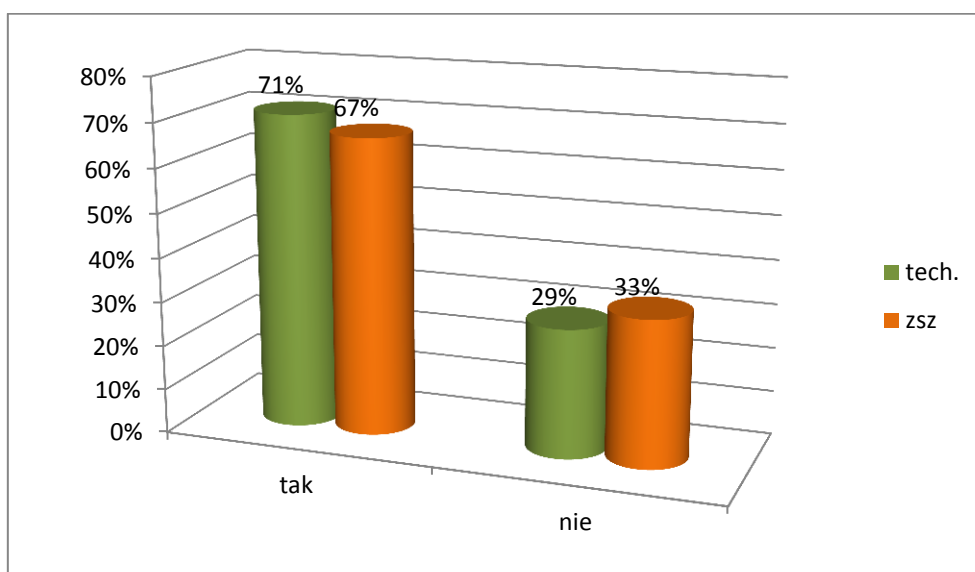
Analiza stanu czytelnictwa	14
Główne czynniki wpływające wg uczniów na stan czytelnictwa	15
Działania podejmowane przez szkołę - a w szczególności bibliotekę - w celu upowszechniania czytelnictwa oraz rozwijania kompetencji czytelniczych	16
Jakie należy podjąć działania w celu podniesienia kompetencji czytelniczych?	16
Załącznik (ankieta dla uczniów)	18

Część I

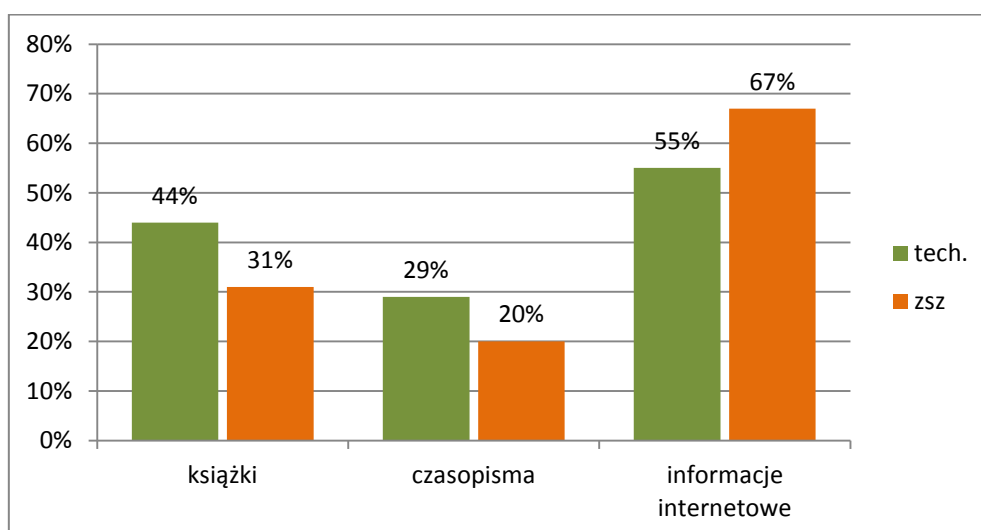
Wyniki badań czytelnictwa w roku szkolnym 2015/16

W celu zbadania czytelnictwa uczniów w szkole, przeprowadzono anonimową ankietę wśród 159 uczniów, w tym 104 uczniów technikum (klasy: 1 tg, 1 tf/tg, 2 tf, 3 tg, 3 tg/ts, 4 tg) oraz 55 uczniów zasadniczej szkoły zawodowej (1 k, 2 k, 3 f, 3 fk).

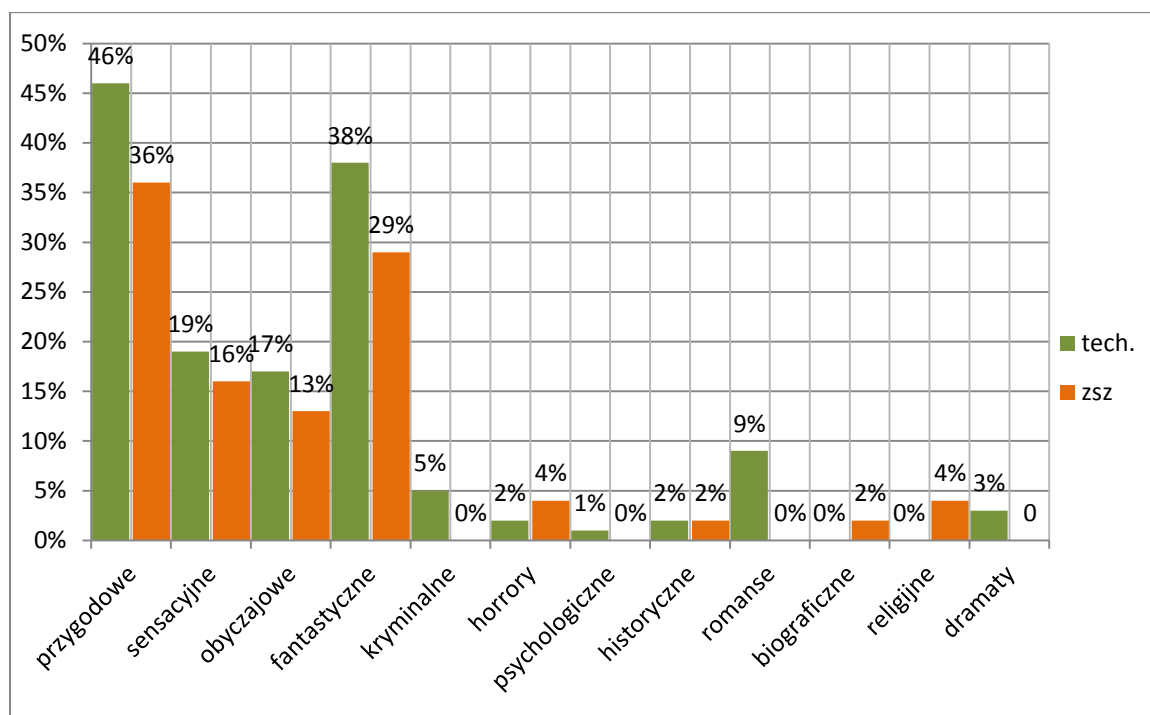
1. Czy uczniowie lubią czytać?

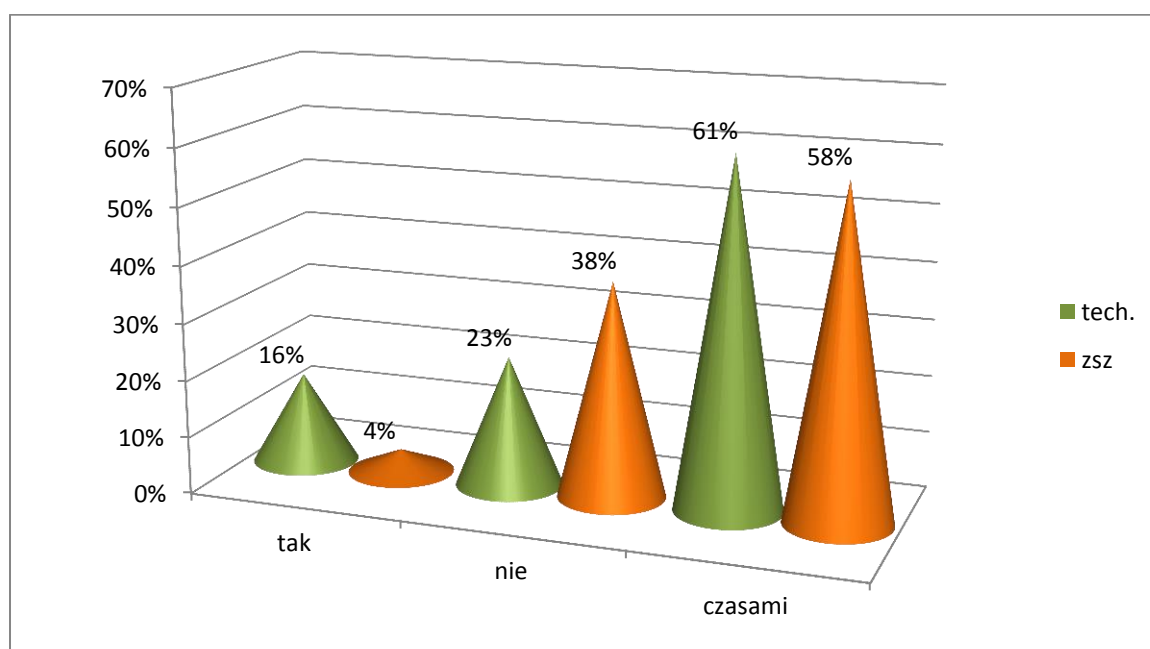
2. Co uczniowie najchętniej czytają?

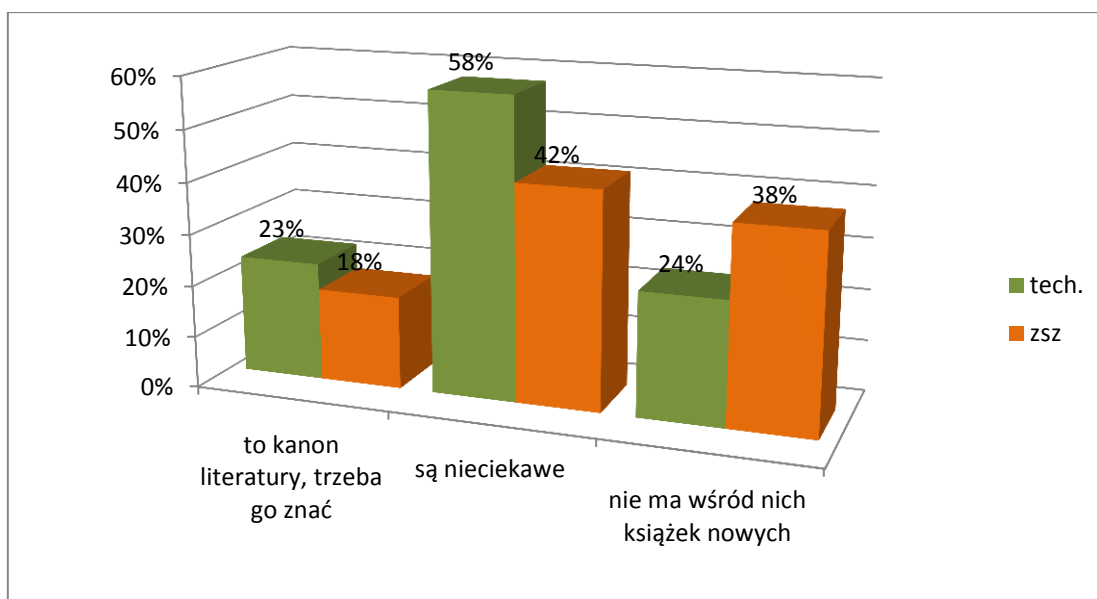
3. Jaki rodzaj książek lubią uczniowie?

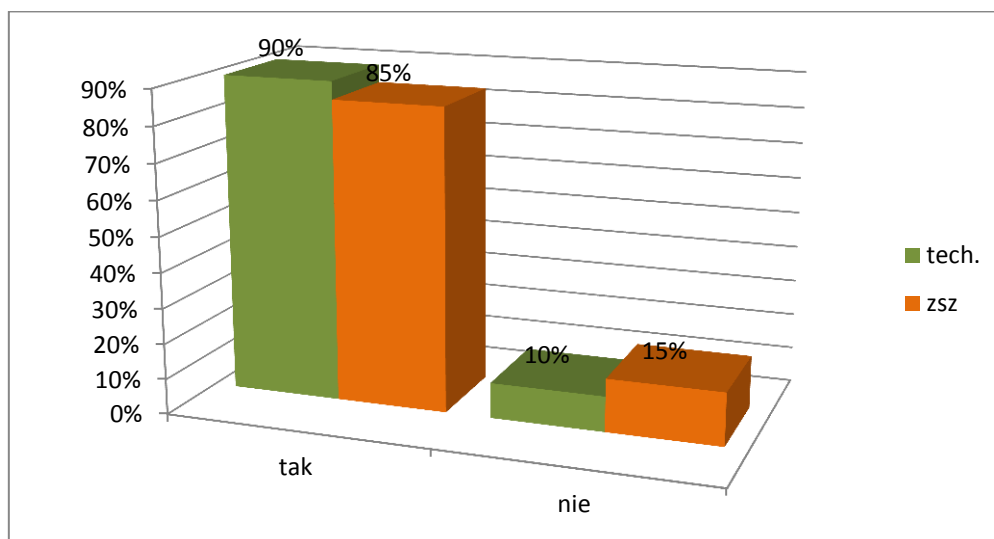
4. Czy uczniowie czytają lektury szkolne?

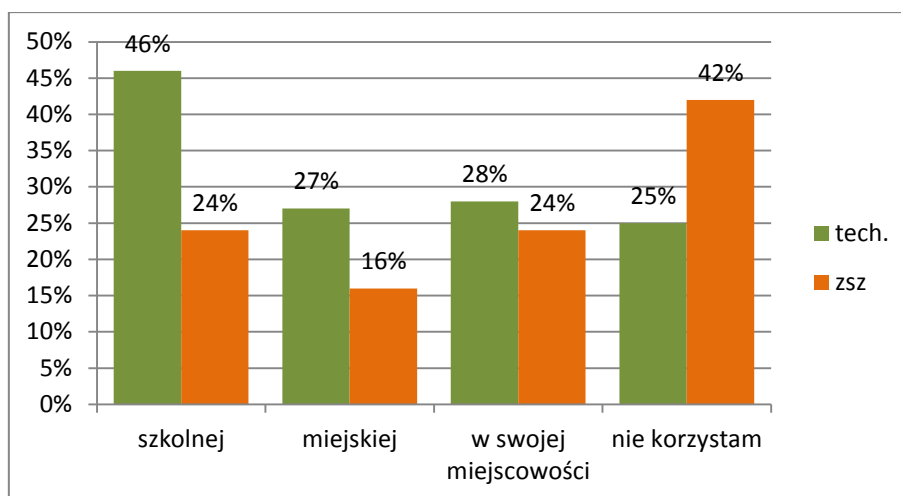
5. Jak uczniowie oceniają lektury szkolne?

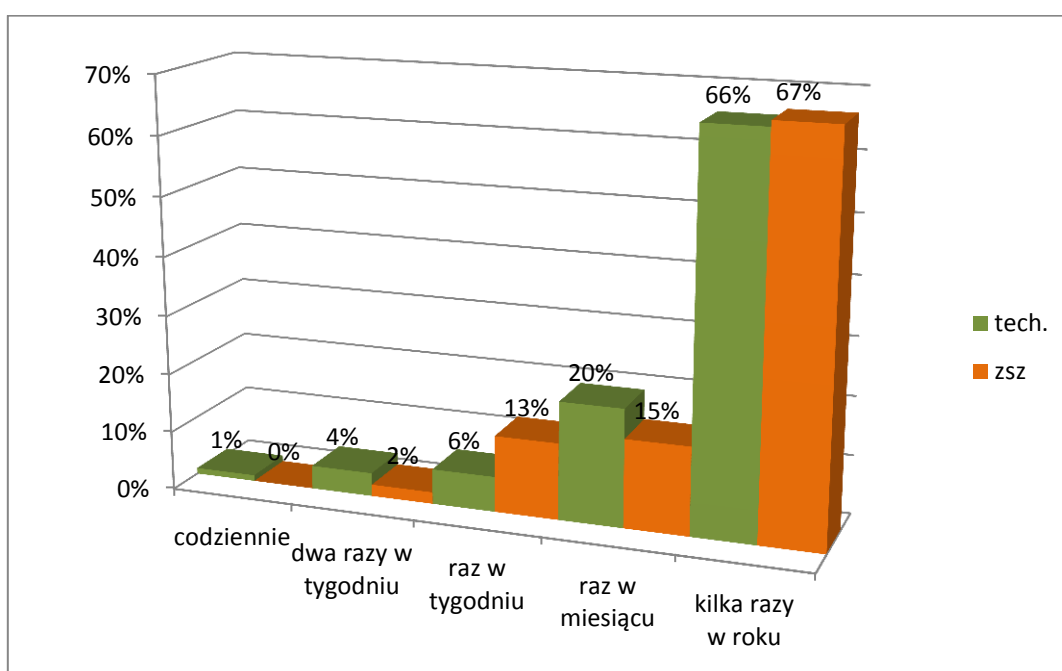
6. Czy uczniowie mają w domu podręczną biblioteczkę (słowniki, encyklopedie, lektury, beletrystrykę)?

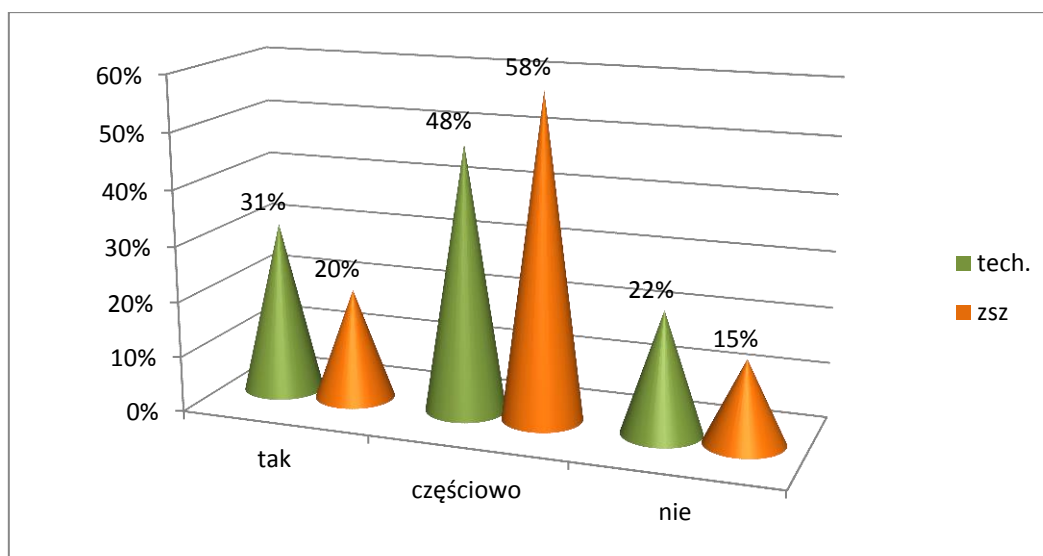
7. Czy uczniowie korzystają z biblioteki?

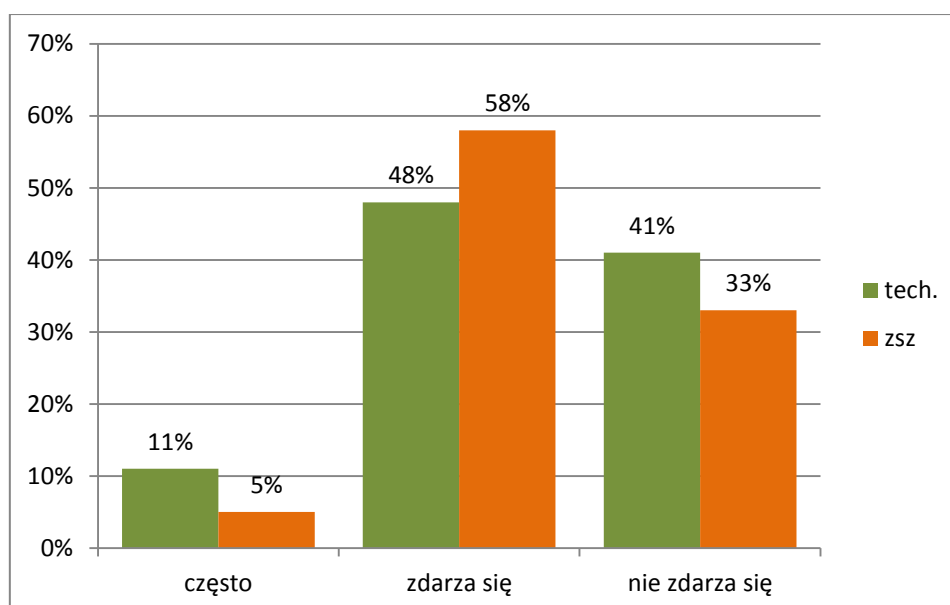
8. Jak często uczniowie odwiedzają bibliotekę szkolną?

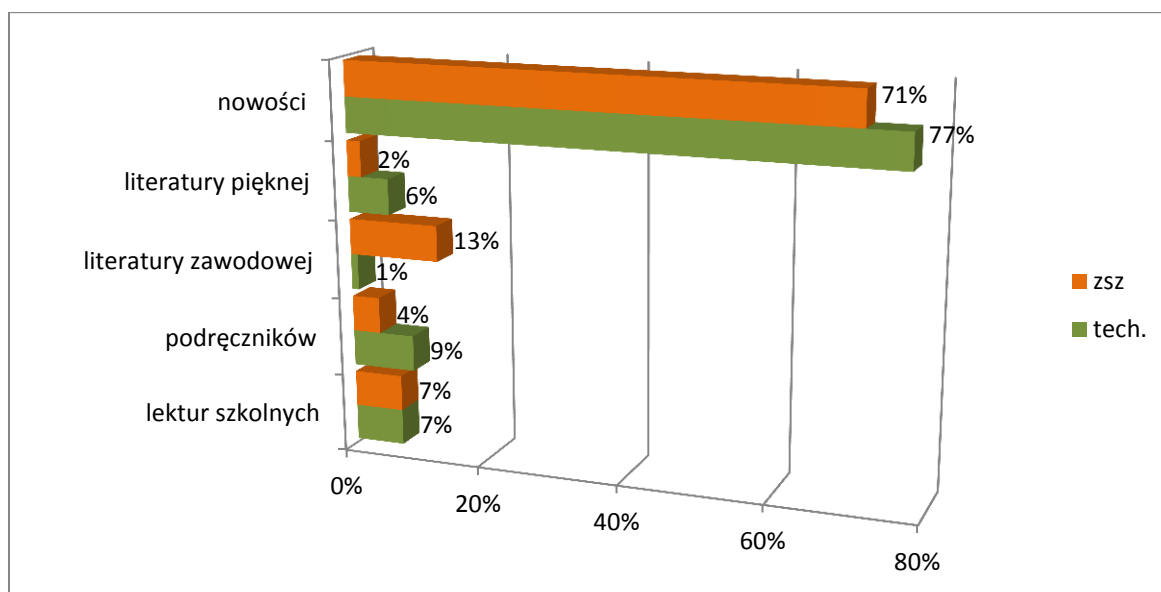
9. Czy księgozbiór biblioteki szkolnej spełnia oczekiwania uczniów?

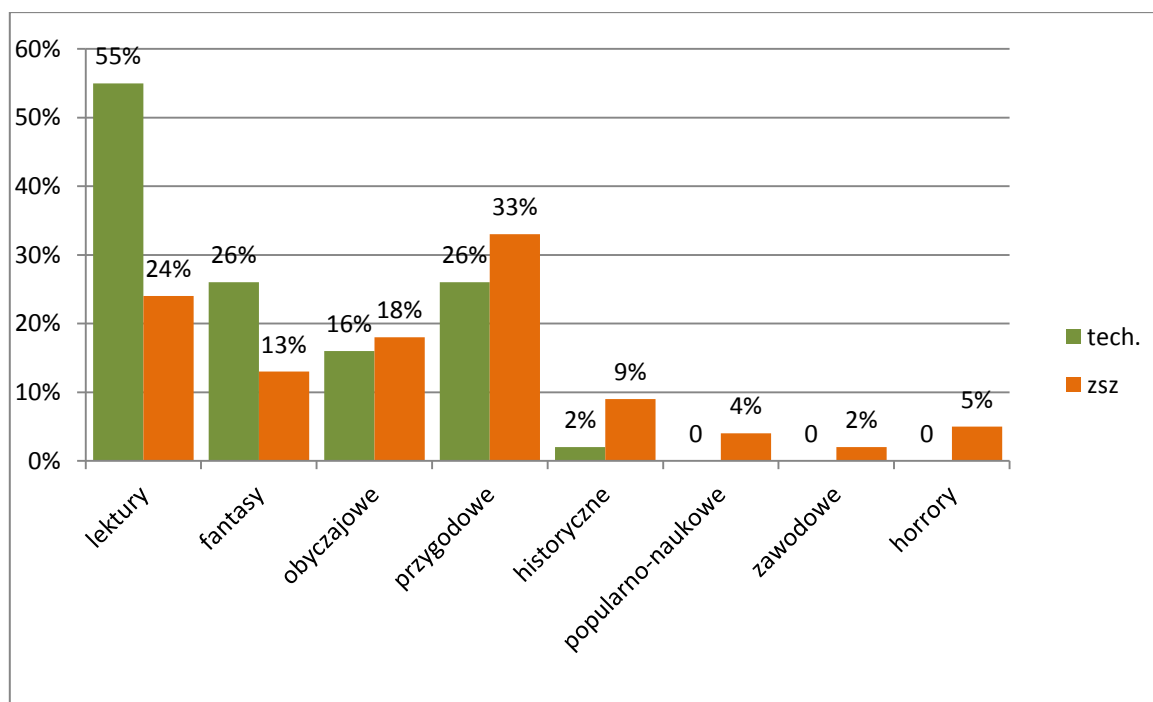
10. Jak często uczniowie nie otrzymują w bibliotece szkolnej potrzebnej im książki?

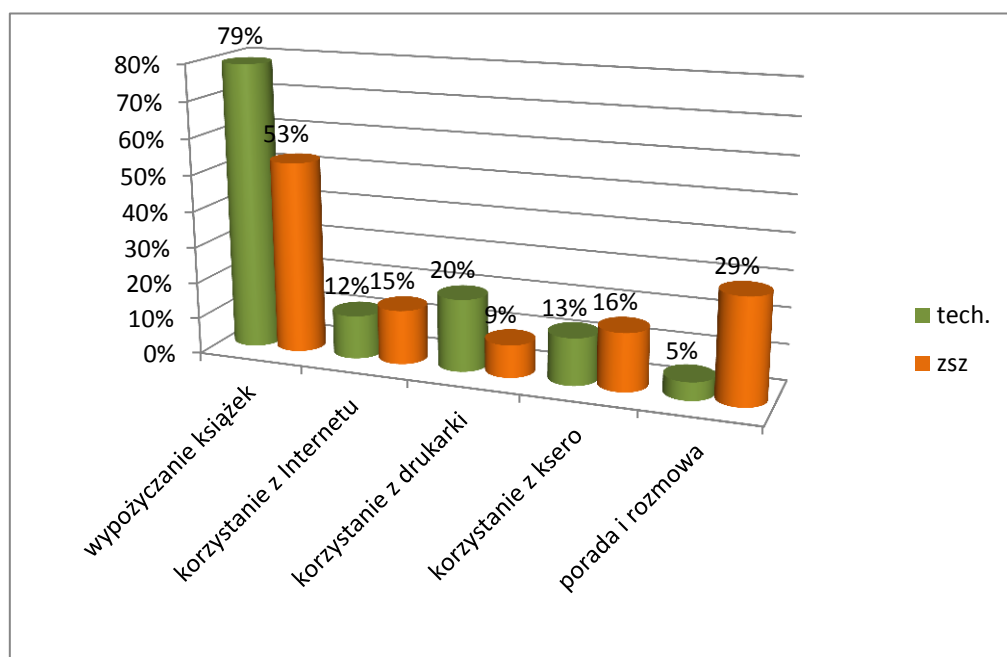
11. Jakich książek, według uczniów, brakuje w bibliotece?

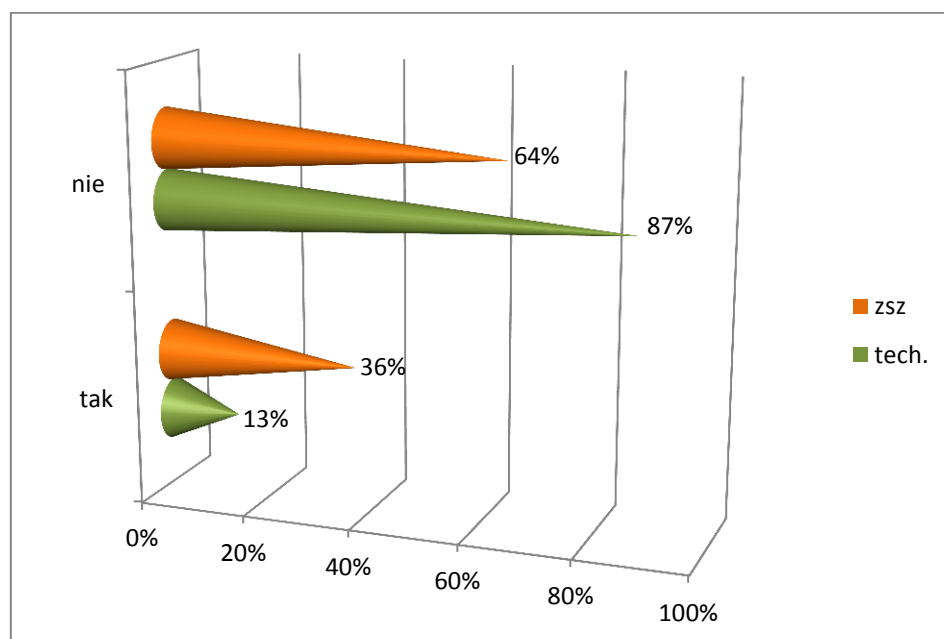
12. Jakie książki uczniowie najczęściej wypożyczają w bibliotece szkolnej?

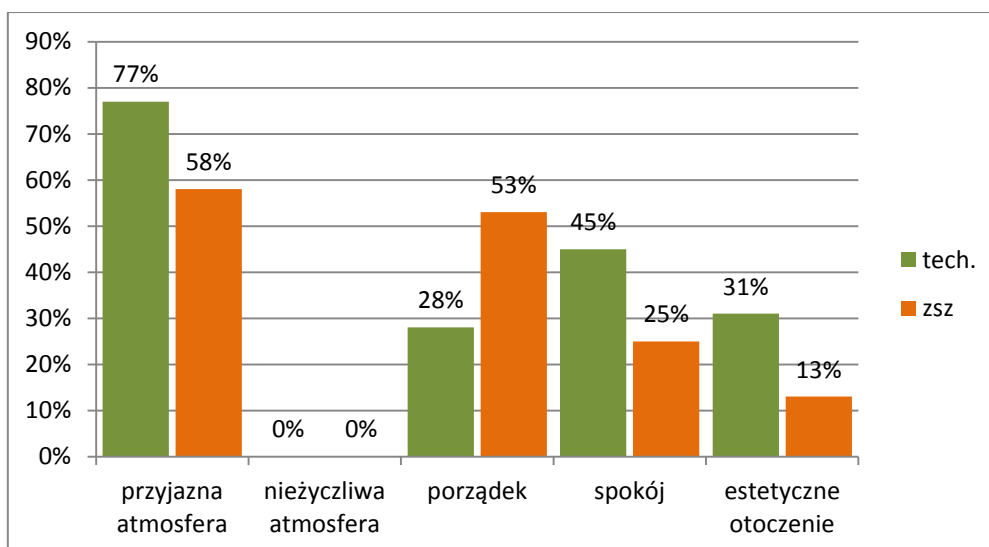
13. W jakim celu uczniowie odwiedzają bibliotekę szkolną?

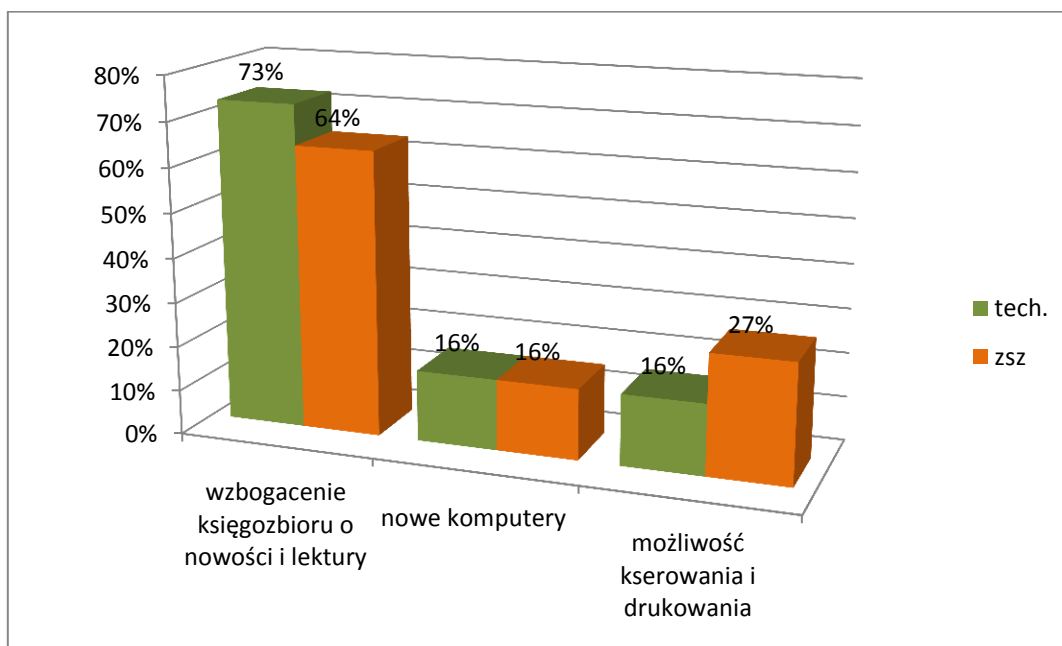
14. Czy uczniowie korzystają z czasopism dostępnych w czytelnicy i przed biblioteką?

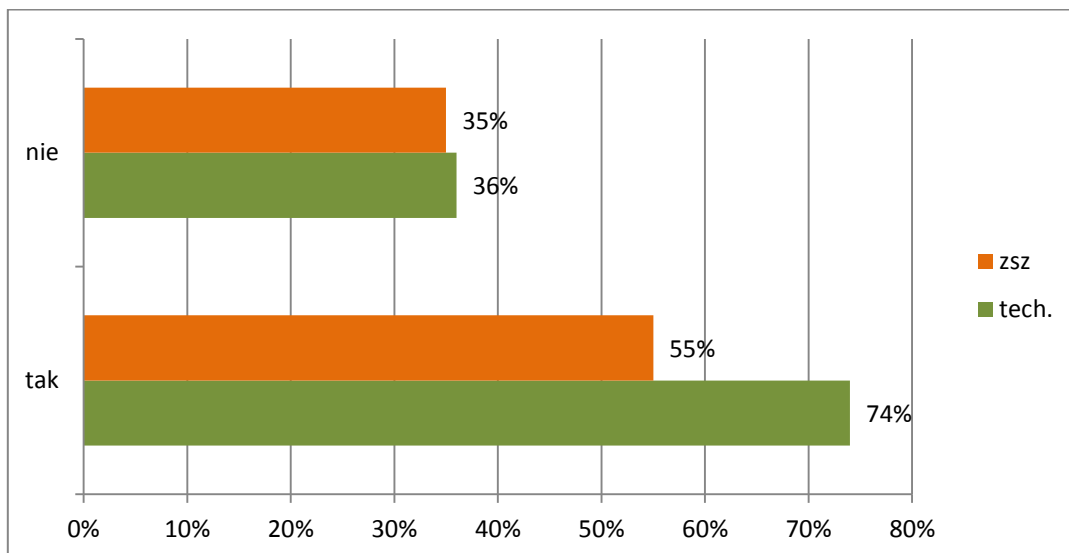
15. Jak uczniowie oceniają pracę biblioteki?

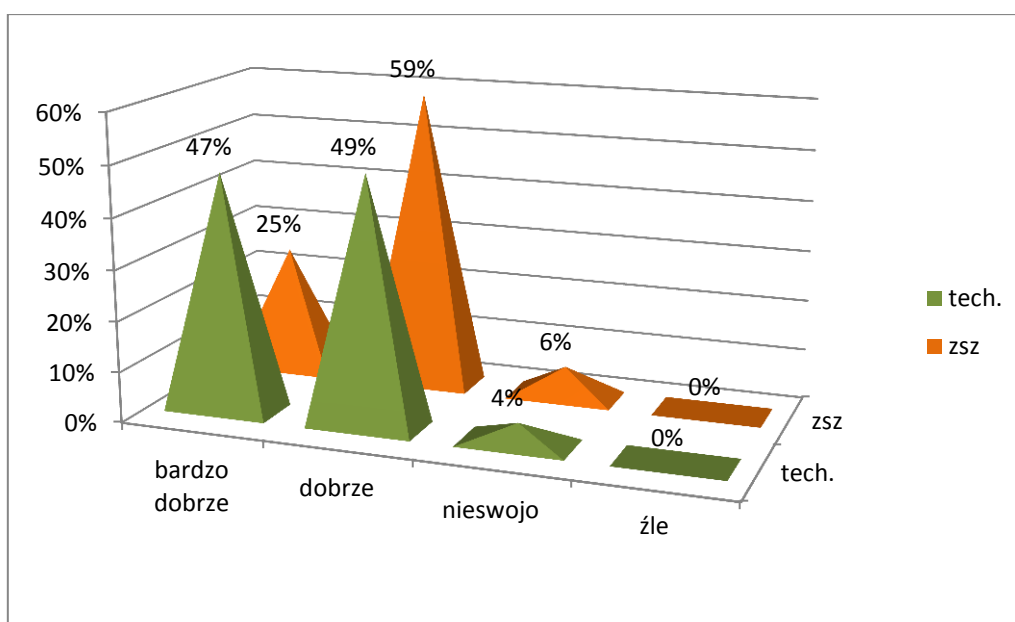
16. Jakich zmian w bibliotece szkolnej oczekują uczniowie?

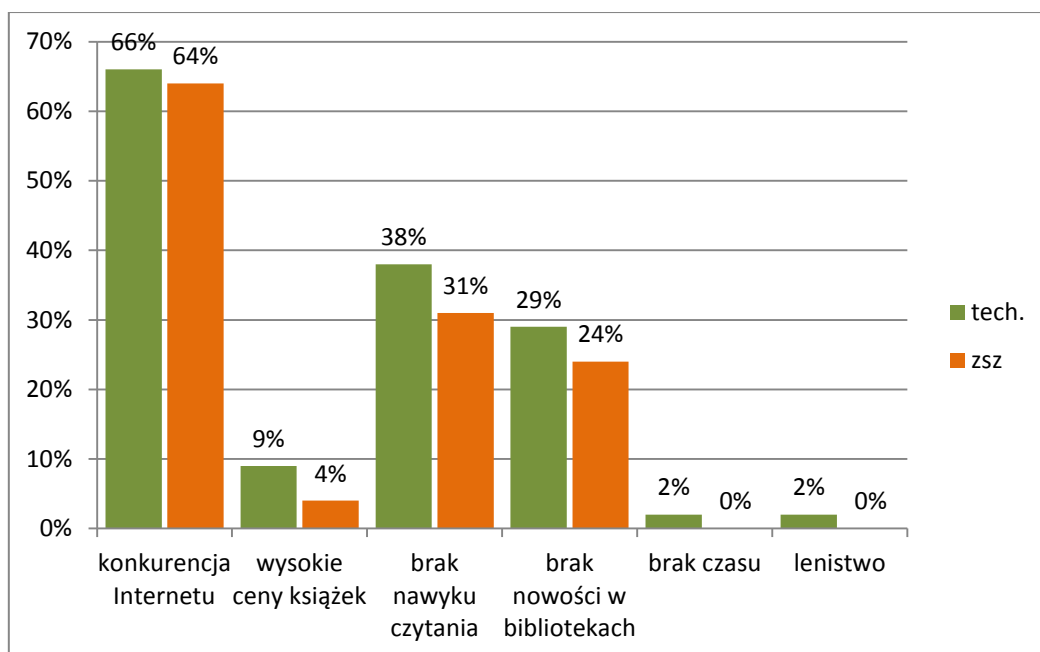
17. Czy, według uczniów, nauczyciel bibliotekarz chętnie i kompetentnie udziela informacji i pomaga w doborze literatury?

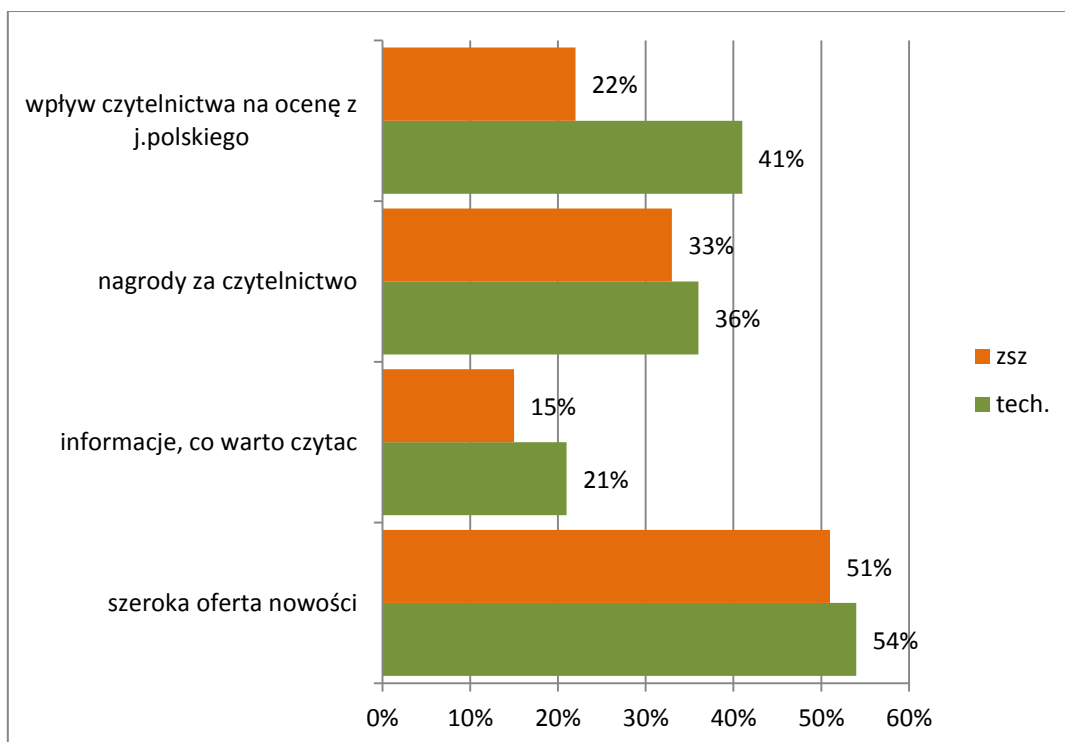
18. Jak uczniowie czują się w szkolnej bibliotece?

19. Dlaczego, według uczniów, spada czytelnictwo wśród młodzieży?

20. Jakie działania, według uczniów, należałoby podjąć, by zachęcić młodzież do czytania?

Część II

Wnioski

I. Analiza stanu czytelnictwa

Przeprowadzone w roku 2015/16 badania ankietowe oraz analiza dzienników i sprawozdań bibliotecznych dotyczących stanu czytelnictwa z ostatnich trzech lat ujawniły, że liczba czytelników i wypożyczanych książek, wprowadzie nieznacznie, ale stale rośnie.

Rok szkolny	Liczba uczniów	Liczba czytelników	Liczba wypożyczonych książek
2013/14	508	203	633
2014/15	549	276	700
2015/16	496	285	812

Większość ankietowanych deklaruje, że lubi czytać (71% uczniów technikum i 67% - zsz). Tyle tylko, że na I miejscu znalazły się nie książki, a informacje w Internecie (55% uczniów technikum 67% - zsz). Czytanie książek znalazło się na drugim miejscu(44% uczniów technikum i 31% - zsz).

Czytelnictwo w 2014r. utrzymuje się na poziomie 39% i średnio wynosi 1,2 książki na ucznia, w 2015 - 50% i 1,3 książki na ucznia, a w 2016 - 57% i 1,6 książki na ucznia. Taki stan nie jest zadowalający, tym bardziej, że statystyki podnoszą wypożyczane na lekcje słowniki, atlasy i lektury.

Najwięcej czytają uczniowie klas technikum - 59% (chociaż nie w klasach maturalnych), najmniej uczniowie klas zsz w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (4%).

Aż 90% uczniów z technikum i 85% - zsz zapewnia , że ma w domu własną biblioteczkę, a w niej słowniki, lektury, encyklopedie i tzw. książki do czytania.

Jednak głównym źródłem książek, z którego korzystają, jest szkolna biblioteka- 46% uczniów technikum i 24% - zsz (66% uczniów technikum i 67% - zsz odwiedza ją kilka razy w roku). Uczniowie korzystają również z księgozbiorów w bibliotekach gimnazjalnych, gminnych i miejskich.

Z żadnej z bibliotek nie korzysta 25% uczniów technikum i 42 % - zsz.

Na pytanie, czy szkolny księgozbiór spełnia ich oczekiwania, 48% uczniów technikum i 58%-zsz twierdzi, że tylko częściowo. Brakuje, wg nich, przede wszystkim nowości (tak twierdzi

77% uczniów technikum i 31% - zsz), a także lektur i podręczników. Ankietowani szczegółowo wymienili gatunki książek, które chcieliby wypożyczać w szkolnej bibliotece, np.: fantazy, przygodowych, obyczajowych, horrorów.

Co się tyczy lektur, większość uczniów je czyta, ale czasami (61% w technikum i 51% - zsz). Jedynie 16% uczniów technikum i 18% - zsz stara się przebrnąć przez lekturę w całości. Ankietowani twierdzą, że lektury są nieciekawe, a 58% uczniów technikum i 41% - zsz uważa, że nie ma wśród nich książek, o których chciałoby się podyskutować. Tłumaczą się również tym, że w bibliotece lektur jest za mało i zdarza im się nie otrzymać potrzebnej książki na czas.

Młodzież oceniła również pracę biblioteki szkolnej: 92% uczniów technikum i 84% - zsz czuje się w niej bardzo dobrze i dobrze. Tylko 4% uczniów technikum i 5% - zsz czuje się nieswojo (innych wariantów odpowiedzi ankietowani nie wybrali).

Nauczyciel bibliotekarz, wg 81% uczniów technikum i 60% - zsz, chętnie i kompetentnie udziela informacji i pomaga w doborze literatury.

Młodzież ceni sobie przyjazną atmosferę, panującą w bibliotece (80% uczniów technikum i 32 % - zsz), spokój i estetyczne otoczenie.

Na pytanie, co przyczyniłoby się do poprawy czytelnictwa, sami uczniowie odpowiadają: zakup nowości wydawniczych (50% - technikum, 51%- zsz), wpływ czytelnictwa na ocenę z języka polskiego (41% - technikum, 22% - zsz), nagrody za czytelnictwo (36% - technikum, 33% - zsz), informacja, co warto czytać (21% - technikum, 15% - zsz).

II. Główne czynniki wpływające wg uczniów na stan czytelnictwa

- konkurencja Internetu (66% - technikum, 64% - zsz),
- brak nawyku czytania (37% - technikum, 31% - zsz),
- brak nowości w bibliotekach (29% - technikum, 24% - zsz),
- wysokie ceny książek (9% - technikum, 7% - zsz),
- brak czasu (2% - technikum ,4% - zsz),
- lenistwo(2% - technikum, 3% - zsz),
- brak wzorców w rodzinie (udowodniono, że czytanie jest dziedziczne),
- brak mody, dobrego snobizmu na czytanie (celebryci nie pokazują się z książką),
- kłopoty z techniką czytania.

III. Działania podejmowane przez szkołę - a w szczególności bibliotekę - w celu upowszechniania czytelnictwa oraz rozwijania kompetencji czytelniczych

a. Analiza warunków lokalowych, wyposażenia oraz szkolnego księgozbioru

Szkoła zapewnia młodzieży podstawowy warunek rozwoju czytelnictwa, jakim jest baza lokalowa. Biblioteka szkolna zajmuje dwa pomieszczenia: wypożyczalnię wraz z niewielką czytelnią (2 stoliki+ 8 miejsc) oraz magazyn mieszczący księgozbiór.

b. Wyposażenie biblioteki stanowią 3 komputery oraz urządzenie wielofunkcyjne (kserokopiarka+ drukarka). Jest ona otwarta w godzinach największej frekwencji młodzieży czyli od 9.00 do 15.00 (w środy od 10.00 do 16.00).

Od września 2015 r. księgozbiór jest całkowicie skomputeryzowany. Biblioteka pracuje w przyjaznym młodzieży systemie *MOL- Optivum*.

Książki opatrzone kodem kreskowym wypożyczane są z pomocą czytnika. Od maja 2016 r. każdy czytnik posiada własną kodową kartę czytelniczą, co znacznie przyspiesza korzystania z księgozbioru.

Książki uporządkowane są w systemie UKD działowo- alfabetycznym, ułatwiającym wyszukiwanie potrzebnej pozycji. Dostęp do półek z książkami jest wolny.

c. Księgozbiór liczy 8068 woluminów, z czego 2435 pozycji to książki kupione po denominacji (nowe), pozostałe - to stare, wysłużone i często nieaktualne egzemplarze. Fundusze, przeznaczane co roku na zakup nowości, pozwalają na kupno od 20 do 30 pozycji. To zdecydowanie za mało.

IV. Jakie należy podjąć działania w celu podniesienia kompetencji czytelniczych?

- zwiększenie sumy przeznaczonej na zakup nowości beletrystycznych i uzupełnienie zbioru lektur;
- możliwość kupowania książek w księgarniach internetowych ze względu na duże rabaty;
- zainstalowanie na stałe tablicy, na której młodzież będzie mogła wpisywać tytuły utworów, które chciałyby przeczytać, a następnie zakup tych książek do biblioteki;
- informowanie uczniów na bieżąco o nowościach wydawniczych (wystawki) , a także prezentacja własnych zasobów bibliotecznych;
- organizowanie konkursów (np.: na recenzję , pierwszego czytelnika w szkole, znajomość treści lektur);
- przeprowadzenie lekcji poświęconej czytaniu na godzinach wychowawczych;
- wpływ liczby przeczytanych książek na ocenę z języka polskiego;
- formułowanie zadań domowych w formie projektu, prezentacji wymagających korzystania ze zbiorów bibliotecznych, z wyłączeniem, np. Internetu;
- zachęcanie młodzieży do własnej twórczości i brania udziału w konkursach małych form literackich;

- udział w narodowym czytaniu książek (każdy wrzesień);
- udział w spotkaniach z pisarzami w bibliotekach miejskich (w zależności od oferty);
- wycieczki do księgarń i bibliotek z szerszą ofertą czytelnictw;
- organizacja maratonu czytelnictwa, np. z okazji Światowego Dnia Książki;
- akcja *bookcrossingu* na terenie szkoły;
- nawiązanie współpracy ze sponsorami w celu pozyskania funduszy na powiększenie księgozbioru;
- głośne czytanie książki lub słuchanie audiobooka przez pierwsze 5 min. lekcji;
- wykorzystywanie na zajęciach ze wszystkich przedmiotów z czasopism i książek bibliotecznych;
- nadawanie sprawdzianom ze znajomości treści lektur rangi prac klasowych (używanie przy liczeniu średniej ważonej ocen wyższego współczynnika);
- zachęcenie uczniów do założenia szkolnego bloga poświęconego książkom.

Opracowały:

Maria Kubiak

Magdalena Rol

Edyta Świdarska

Marta Wolska

Załącznik

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Ankieta jest anonimowa. Nie ma tu ani złych, ani dobrych odpowiedzi! Bardzo interesują nas Twoje osobiste doświadczenia i opinie, dlatego prosimy Cię o szczerą. Dziękujemy za współpracę.

klasa
(skreśl właściwą)

I ZSZ	II ZSZ	III ZSZ	I tech.	II tech.	III tech.	IV tech.
----------	-----------	------------	------------	-------------	--------------	-------------

1. Czy lubisz czytać ?
 - tak
 - nie
2. Co najchętniej czytasz?
 - książki
 - czasopisma
 - informacje w Internecie
3. Jaki rodzaj książek lubisz?
 - przygodowe
 - sensacyjne
 - obyczajowe
 - fantastyczne
 - inne (jakie?)
.....
4. Czy czytasz lektury szkolne?
 - tak
 - nie
 - czasami
5. Jak oceniasz lektury szkolne?
 - to kanon literatury, trzeba go znać
 - są nieciekawe
 - nie ma wśród nich książek nowych, o których warto dyskutować
6. Czy masz w domu podręczną biblioteczkę (słowniki, encyklopedie, lektury, beletrystykę)?
 - tak
 - nie
7. Czy korzystasz z :
 - biblioteki szkolnej
 - biblioteki miejskiej
 - biblioteki w swojej miejscowości
 - nie korzystam
8. Jak często odwiedzasz bibliotekę szkolną?
 - codziennie
 - dwa razy w tygodniu
 - raz w tygodniu
 - raz w miesiącu
 - kilka razy w roku

9. Czy uważasz, że księgozbiór naszej biblioteki spełnia twoje oczekiwania?
- tak
 - częściowo
 - niewystarczająco
10. Jak często zdarza ci się nie otrzymać potrzebnej książki?
- często
 - zdarza się
 - nie zdarza się
11. Jakich książek wg Ciebie brakuje?
☐ lektur szkolnych	☐ literatury pięknej
☐ podręczników	☐ nowości
☐ literatury zawodowej	☐ innych (jakich?)
-
12. Co najczęściej wypożyczasz?
☐ lektury	☐ historyczne
☐ fantasy	☐ lit. popularno-naukową
☐ książki obyczajowe	☐ literaturę zawodową
☐ przygodowe	☐ inne (jakie?)
-
13. W jakim celu odwiedzasz bibliotekę?
☐ wypożyczanie książek	☐ korzystanie z ksero
☐ korzystanie z Internetu	☐ porada i rozmowa
☐ korzystanie z drukarki	☐ inne (jakie?)
-
14. Czy korzystasz z czasopism dostępnych w czyteln i przed biblioteką?
☐ tak	☐ nie
15. Jak oceniasz pracę biblioteki?
☐ atmosfera przyjazna	☐ spokój
☐ atmosfera niezyczliwa	☐ estetyczne otoczenie
☐ porządek	
16. Jakich zmian oczekujesz w bibliotece?
☐ wzbogacenie księgozbioru o nowości i lektury	☐ możliwość kserowania i drukowania
☐ nowe komputery	☐ inne (jakie?)
-
17. Czy nauczyciel bibliotekarz chętnie i kompetentnie udziela informacji i pomaga w doborze literatury?
☐ zdecydowanie tak	☐ czasami
☐ często	☐ nigdy
18. Jak czujesz się w bibliotece szkolnej?
☐ bardzo dobrze	☐ nieswojo
☐ dobrze	☐ źle
19. Dlaczego, wg Ciebie, z roku na rok spada czytelnictwo wśród młodzieży

☐ konkurencja Internetu	☐ brak nowości w bibliotekach
☐ wysokie ceny książek	☐ inne (jakie?)
☐ brak nawyku czytania	

20. Jakie działania, wg Ciebie, należałoby podjąć, by zachęcić młodzież do czytania?

☐ szeroka oferta nowości	☐ wpływ czytelnictwa na ocenę z j. polskiego
☐ informacja, co warto czytać	☐ inne (jakie?)
☐ nagrody za czytelnictwo	